

§ 61. Друзі природи

Тиждень 30, урок 148

Обладнання і матеріали:

- підручник "[Українська мова та читання](#)". 4 клас, ч. 2 (авторки: Г. Остапенко, О. Волощенко, О. Козак), с. 102-103;
- презентація "[Фото для весняного настрою](#)";
- роздруківка "[Ребуси](#)";
- роздруківка "[Портрет Оксани Іваненко](#)";
- відео "[Неповторна казка Оксана Іваненко](#)";
- "[Пісня про кульбабу](#)", слова і музика Наталії Май;
- відео "[Цікаві факти про кульбабки](#)".

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
1. УВЕДЕННЯ В ТЕМУ	
<p>1.1. Привітання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Я всміхаюсь сонечку: Здрастуй, золоте! Я всміхаюсь квітонеці: Хай вона росте! Я всміхаюсь дощику: Лийся, мов з відра! Друзям усміхаюся: Зичу їм добра. (Марія Познанська) 	
<p>1.2. Емоційне налаштування на урок. Робота з ребусом</p> <p>Учитель/ка дає дітям кілька хвилин на виконання одного з двох ребусів, після чого охочі учні називають відгадку.</p> <p>Учитель/ка показує фото для емоційного налаштування.</p>	<p>Роздруківка "Ребуси"</p> <p>Презентація "Фото для весняного настрою"</p>

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
<p>1.3. Актуалізація опорних знань. Повідомлення теми уроку</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Хто здогадався, як буде називатися казка, з якою ми сьогодні познайомимось? (Казка «Кульбабка») ● Цю казку написала Оксана Іваненко. ● Як ви гадаєте, про що може бути ця казка? 	<p>Роздруківка <u>“Портрет Оксани Іваненко”</u></p>
2. РОЗГОРТАННЯ ТЕМИ	
<p>2.1. Словникова робота. Розчитування і тлумачення нових слів з казки</p> <p>Учитель/ка за потреби записує слова на дошці, обговорює з учнями їхнє значення. Діти тренуються промовляти нові слова.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Щороку — кожного року. ● Наввипередки — намагаючись перегнати одне одного. ● Нишпорити — шукати, заглядаючи скрізь, оглядаючи все. ● Переполошити — 1) несподівано викликати сильний переляк; 2) якимись діями змусити схопитися з місця, тікати, кидатися врозтіч. ● Торік — минулого року. ● Паросток — молоде стебло рослини. ● Витикатися — протикаючи, пробиваючи що-небудь, з’являтися назовні. ● Ген-ген — далеко -далеко. 	<p>С. 102-103 підручника</p>
<p>2.2. Читання уривка казки “Кульбабка”</p> <p>2.2.1. Читаємо частину твору до слів “... Вилізла і маленька кульбабка”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Уявіть те, що ви прочитали. ● Як гадаєте, що буде далі? <p>Читання частини твору до кінця.</p>	<p>Вправа 1, с. 102 підручника</p>

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
<p>2.3. Первинне сприйняття</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Про що йдеться у казці? ● Де виросла кульбабка? ● Якою вона була? ● Чи подобається вам квітка кульбабка? ● Що цікавого про життя рослин навесні розповідає нам казка? ● Яким, на вашу думку, є ставлення письменниці до природи? Які цитати з тексту це підтверджують? 	<p><i>Вправа 1, с. 102 підручника</i></p>
<p>2.4. Знайомство з авторкою твору Оксаною Іваненко</p> <p>Діти дивляться відео про письменницю, після чого учитель/ка пропонує в “Кріслі автора” розповісти про почуте.</p>	<p><i>Відео “Неповторна казка Оксана Іваненко”</i></p>
<p>2.5. Вигадування продовження казки. Читання творчу повністю. Робота в парах</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Вгадайте і запишіть продовження казки, а потім прочитайте її повністю. ● Чим продовження твору відрізняється від того, яке вгадали ви? ● За бажання намалюйте ілюстрацію до казки. 	<p><i>Вправа 2, с. 103 підручника</i></p> <p><i>Вправа 1, с. 102 підручника</i></p>
<p>2.6. Фізкультхвилинка</p> <p>Послухайте пісню, вгадайте до неї рухи і порухайтеся під музику.</p>	<p><i>“Пісня про кульбабу”, слова і музика Наталії Май</i></p>
<p>2.7. Тренувальні вправи</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Знайдіть в уривку казки “Кульбабка” речення з однорідними присудками. (Тому всі ходили і сміялися.) ● Спробуйте усно залишити в реченні тільки одне дієслово або скласти прості речення з кожним із цих присудків. Як змінюється враження від речень? ● Випишіть з твору п’ять дієслів (на вибір). Визначте їх час, особу, число. 	<p><i>Вправа 3 с. 103 підручника</i></p> <p><i>Вправа 4 с. 103 підручника</i></p>

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
<p>2.8. Ознайомлення з додатковою інформацією про кульбаби</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що ще цікавого ви знаєте про кульбабки? • Подивіться відео. Що нового з нього ви дізналися? 	<p>Відео "Цікаві факти про кульбабки"</p>
<p>2.9. Театралізуємо. Робота в групах</p> <ul style="list-style-type: none"> • Придумайте весняні розмови квітів, комах, птахів тощо. • Зробіть ляльки і підготуйте інсценівки. <p>Влаштуйте фестиваль театральних мініатюр "Весняні діалоги".</p>	<p>Вправа 5, с. 103 підручника</p>
3. РЕФЛЕКСІЯ	
<p>3.1. Вправа "Так чи ні"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Казка, яку ви сьогодні прочитали, називається "Кульбабка"? (Так) • Автор цієї казки Василь Сухомлинський? (Ні, Оксана Іваненко) • Чи погоджуєтеся ви з твердженням, що твір, який ми прочитали, за жанром – казка? (Так) Чому? • Вітер розсердився на кульбабку, тому що вона швидко виросла? (Ні, тому що вона не привіталася) 	
<p>3.2. Вправа "Інтерв'ю"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Чи сподобалася вам казка? Чим саме? • Що цікавого ви дізналися на уроці? • Яку частину мови ви сьогодні повторили? 	
4. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	
<p>4.1. Написати відгук про один із "Весняних діалогів", інсценізованих у класі.</p>	<p>Вправа 6 с. 103 підручника</p>

Урок підготувала **Надія Ісправнікова**,
вчитель початкових класів